

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету мистецтв

 А.В. Соколова

«16» жовтня 2019 року

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Назва освітньої програми	Музичне мистецтво в закладах освіти
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Цикл дисципліни	гуманітарна та соціально-економічна підготовка
Шифр за навчальним планом	1.1.1.1./1.1.1.1

УКРАЇНА: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІ РЕАЛІЇ (ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ)

Загальна кількість годин – 90/90
з них аудиторних – 30/12

кредитів – 3/3
позааудиторних – 60/78

Курс і семестр вивчення – 1 курс, 1 семестр/1 курс , 1 семестр

Силабус розроблений на підставі навчальної програми «Україна: історія і сучасні реалії (історія української культури)» затвердженої на засіданні Вченої ради ХНПУ імені Г.С. Сковороди протокол № 6 від «29» серпня 2019 року

Розробник силабусу: Ткаченко М.О. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри вокальної культури і сценічної майстерності вчителя

Силабус затверджений на засіданні кафедри вокальної культури і сценічної майстерності вчителя

Протокол № 2 від « 1 » жовтня 2019 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Кузьмічова В.А.
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету мистецтв

Протокол № 2 від « 08 » жовтня 2019 року

Голова

(підпис)

Васильєва О.В.
(прізвище та ініціали)

1. Інформація про викладача навчальної дисципліни

1.	ПІБ викладача кафедри (повністю)	Ткаченко Марина Олександрівна
	Посада	доцент кафедри вокальної культури і сценічної майстерності вчителя Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
	Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук
	Вчене звання	-
	Наукові інтереси	особливості професійної підготовки здобувачів освіти факультетів мистецтв педагогічних закладів вищої освіти в рамках сучасної гуманітарно-культурологічної парадигми; неперервний особистісно-професійний розвиток педагогів; розвиток творчої особистості педагога
	Навчальний корпус (адреса), № кабінету	Корпус на пров. Фанінському, 3, ауд. № 52
	Контактна інформація: № телефону, E-mail	роб. тел. (057) 702-15-26; моб.(099) 299-67-28 marusyatka@ukr.net

2. Політика навчальної дисципліни

Не пропускати лекції та семінарські заняття, про відсутність за поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь.

Здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначені викладачем терміни, за роботу, яка подається на перевірку викладачеві пізніше встановленого терміну буде зніматися 0,5 бала.

Вести конспект лекційного заняття, регулярно переглядати лекційний матеріал.

Обов'язковою є присутність здобувача на модульному та підсумковому контролях.

Системність і регулярність роботи здобувача вищої освіти з навчальною і науковою літературою.

Здобувач успішно складає дисципліну, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття бажаного ступеня. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 50 за всіма темами протягом усього семестру. Якщо накопичувальний бал нижче 50 балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)»

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни 1.1 Україна: історія і сучасні реалії (історія української культури) відводиться 1 кредит.

Пререквізити (Prerequisite) – *українська мова, історія України, філософія*

Постреквізити (Postrequisite) – *педагогічна практика в ЗСО, історія української музики, історія світової культури, методика музичного виховання з практикумом.*

Програма нормативної навчальної дисципліни Україна: історія і сучасні реалії (історія української культури) складена відповідно до освітньої програми підготовки фахівців першого «бакалаврського» рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

4. Характеристика навчальної дисципліни

Призначення навчальної дисципліни «Україна: історія і сучасні реалії (історія української культури)» – орієнтує здобувачів на поважне відношення до національно-культурних досягнень, сприйняття базових культурних цінностей (етичних, естетичних, пізнавальних).

У процесі навчання здобувачі вищої освіти оволодівають знаннями щодо визначення сутності та функцій культури, головних засад її розвитку; розгляду основних етапів розвитку багатовікової історії вітчизняної культури; розкриття специфіки української культури, визначення її місця і ролі у світовому культурному просторі; визначення особливостей та тенденцій розвитку сучасної вітчизняної культури; формування моральних та естетичних потреб та здатності зберігати і охороняти культурні здобутки України.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Україна: історія і сучасні реалії (історія української культури)» – оволодіння основними термінами та поняттями культури на рівні відтворення, тлумачення та використання як у повсякденному житті, так і професійній діяльності; вміння застосовувати знання з історії української культури для визначення лінії особистісної поведінки в умовах розмаїття культур та самоідентифікації як громадянина української держави.

Завдання вивчення навчальної дисципліни «Україна: історія і сучасні реалії (історія української культури)» – є розвиток загального уявлення та основних підходів до вивчення історії української культури від стародавніх часів до XXI століття; ознайомлення з основними епохами, стилями української культури; формування світоглядної домінанти певної доби; ознайомлення з етичними нормами та правилами в системі окремої культурної епохи; ознайомлення з канонами та нормами зображення відбитих у музичних, театралізованих та образотворчих творах мистецтва.

Програмні результати навчання за дисципліною «Україна: історія і сучасні реалії (історія української культури)»:

Сформовані компетентності	Результати навчання за дисципліною	Методи оцінювання	Методи навчання
Здатність до утвердження національних і гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей і культурних традицій України	Знати: культурну спадщину українського народу та шляхи її використання, пропагування та розповсюдження; зміст та особливості української культури; художню концепцію культурного розвитку різних епох, їх духовні цінності та пріоритети; художні стилі та шедеври мистецтва у відповідності з історичними етапами культурного розвитку України; ознаки культурної ідентифікації українського народу.	Оцінювання викладачем, взаємоперевірка, самооцінка, колективне оцінювання	Методи організації і проведення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (бесіда, розповідь, пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація, відео-презентація); за ступенем самостійності мислення (репродуктивні, проблемно-пошукові); пояснювально-ілюстративний
Здатність розкривати структурно-логічні зв'язки між культурологічними поняттями. Свідомо проявляти активну	Вміти: аналізувати тенденції розвитку української культури в різні історичні епохи; вільно орієнтуватися в процесах розвитку	Описові, кількісні та комбіновані методи: при описових методах оцінка подається в текстовій формі, при кількісних і	Презентація групою здобувачів розробленої ними теми, яка охоплює актуальні проблемні питання, з

<p>громадянську позицію; здатність відчувати і демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до творів українського мистецтва, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення і художньо-педагогічне трактування змісту і смислу творів мистецтва.</p>	<p>української культури; кваліфіковано використовувати цінності української культури у професійні діяльності; знаходити взаємозв'язок усіх видів мистецтва в системі української культури; орієнтуватися в потоці художньої продукції і віддавати перевагу найвизначнішим у художньому розумінні взірцям</p>	<p>комбінованих використовуються шкали оцінок, які дають змогу кількісно виміряти різні рівні виконання робіт</p>	<p>проведенням подальшої дискусії між малими групами, викладачем та експертами (яких визначає викладач), з тих питань, що виносяться на обговорення; методи стимулювання інтересу до навчання (навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), емоційний вплив викладача, заохочення навчальної діяльності; методи стимулювання обов'язку і відповідальності (роз'яснення значимості культурологічних та історичних знань)</p>
--	--	---	--

5. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темам

Модуль 1. Феномен української культури. Культура давньої і середньовічної України.

Тема 1.1. Особливості українського менталітету.

Характерні риси та особливості українського менталітету. Поняття про архетипи. Типи соціальної поведінки українців. Типи українців.

Тема 1.2. Прадавня культура на теренах України

Найдавніші археологічні культури на теренах України. Трипільська культура. Кіммерійці та скіфи на території України. Стародавня культура східних слов'ян. Побут, звичаї, релігійні вірування.

Тема 1.3. Культура Київської Русі.

Становлення і розвиток державності. Прийняття християнства. Виникнення слов'янської писемності. Освіта. Кирило та Мефодій. Літописи. Культурна та палацова архітектура. Фрески та мозаїка, книжкова мініатюра. Пам'ятки літератури («Повчання дітям» Володимира Мономаха, «Слово о полку Ігоревім»). Музичне мистецтво. Знаменний розпів.

Модуль 2. Українська культура кінця XIV початку XXI століття.

Тема 2.1. Культура України героїчної доби (XIV –XVIII ст.)

Вплив культури Київської Русі на життя Литовського князівства. Освіта. Іван Федоров — український першодрукар. Братства та братські школи. Образотворче мистецтво, архітектура, музика. Розвиток театру і драматургії. Реформування церкви та освіти, поширення гуманістичних ідей

Ренесансу. Українське бароко, його національна специфіка. Полемічна література. Розвиток барокової поезії. Поширення хорového (партесного) співу. Бароко в живописі, архітектурі. Культура і мистецтво в Україні XVIII ст. Палацова архітектура. Києво-Могилянська академія як центр науки і культури. Григорій Сковорода — просвітитель, філософ і поет.

Тема 2.2. Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII – початок XX століття)

Просвітительські ідеї в культурі України. Поширення освіти, відкриття шкіл. Формування української класичної літератури. Кирило-Мефодіївське товариство. Внесок М. Лисенка в розвиток української музики. Розвиток драматургії і театрального мистецтва. Театр корифеїв. Загальна характеристика українського образотворчого мистецтва та архітектури, стилі міського та промислового будівництва. Український модерн. Український авангард 1900–1910 рр. Створення Української Академії наук. Досягнення в театральному мистецтві та кіно (Леся Курбас, О. Довженко).

Тема 2.3 Основні етапи розвитку української культури у XX- XXI ст.

Період «розстріляного Відродження». Наука та освіта, преса, радіо, театр і кіно, образотворче мистецтво під час Другої світової війни. Особливості архітектури та образотворчого мистецтва повоєнних часів. «Шістдесятники» у боротьбі за національно-культурне відродження України. Розквіт музично-естрадного мистецтва. Тенденції сучасного національно-культурного відродження.

Розподіл годин/тем за видами занять

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
Аудиторні		Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	Самостійна робота	Аудиторні		Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	Самостійна робота	
Модуль 1 Феномен української культури. Культура давньої і середньовічної України.												
Тема 1.1 Особливості українського менталітету	10,5	1,5	0,5	1	-	9	10,5	0,5	-	0,5		10
Тема 1.2 Прадавня культура на теренах України	9	1	0,5	0,5	-	8	8,5	0,5	0,5	-		8
Тема 1.3 Культура Київської Русі	9	1	0,5	0,5	-	8	9	1	0,5	0,5		8
Разом за модулем 1	28,5	3,5	1,5	2	-	25	28	2	1	1	-	26
Модуль 2 Українська культура кінця XIV початку XXI століття												
Тема 2.1 Культура України героїчної доби (XIV –XVIII ст.)	9,5	1,5	0,5	1	-	8	9	1	0,5	0,5		8
Тема 2.2 Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII – початок XX століття).	10	2	1	1	-	8	8,5	0,5	-	0,5		8
Тема 2.3 Основні етапи розвитку української культури у XX- XXI ст.	12	3	1	2	-	9	10,5	0,5	0,5	-		10
Разом за модулем 2	16,5	6,5	2,5	4	-	25	28	2	1	1	-	26
Усього:	60	10	4	6	-	50	56	4	2	2	-	52

Тематичний план лекцій

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість годин (д/ф; з/ф)	Форма проведення	Завдання для студентів до лекції
-------	-------------------	----------------------------	------------------	----------------------------------

1.1	Особливості українського менталітету	0,5/-	Вступна, Оглядова/настановча	Підготувати конспект лекцій та відповіді на питання
1.2	Прадавня культура на теренах України	0,5/0,5	Тематична/настановча	Підготувати доповідь за темою, відповіді на питання
1.3	Культура Київської Русі	0,5/0,5	Тематична/настановча	Підготувати конспект лекцій та відповіді на питання
2.1.	Культура України героїчної доби (XIV – XVIII ст.)	0,5/0,5	Тематична/настановча	Підготувати конспект лекцій та відповіді на питання
2.2.	Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII – початок XX століття).	1/-	тематична	Підготувати конспект лекцій та відповіді на питання Підготувати конспект лекцій та відповіді на питання
2.3.	Основні етапи розвитку української культури у XX-XXI ст.	1/0,5	завершальна	Підготувати конспект лекцій та відповіді на питання

Тематичний план семінарських/практичних занять

№ з/п	Назва теми заняття	К-ть год.		Форма проведення	Завдання для студентів до заняття
		д/в	з/в		
1.1.	Особливості українського менталітету	2/2		Обговорення	Опрацювати джерела та виконати завдання (розкрити основні поняття, проаналізувати та порівняти їх)
1.2.	Прадавня культура на теренах України	4/2		Повідомлення	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання (підготувати культурологічне повідомлення, реферат)
1.3.	Культура Київської Русі	2/2		Обговорення	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання (підготувати культурологічне повідомлення, відео-презентацію)
2.1.	Культура України героїчної доби (XIV –XVIII ст.)	2/2		Повідомлення, обговорення	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання (підготувати реферат, культурологічне повідомлення, відео-презентацію)
2.2.	Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII – початок XX століття).	4/2		Обговорення	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання (підготувати культурологічне повідомлення, реферат;

2.3.	Основні етапи розвитку української культури у XX- XXI ст.	2/2	Повідомлення	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання (доповідь, реферат)
------	---	-----	--------------	--

6. Контроль і оцінка результатів навчання

6.1. Види контролю.

Тематичний, модульний, семестровий.

6.2. Форми контролю.

Усне опитування (індивідуальне, фронтальне), бліц-опитування, співбесіда, термінологічний диктант.

6.3. Система оцінювання знань здобувачів

Оцінювання знань здобувачів під час семінарських, практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

- глибина і міцність;
- рівень мислення;
- вміння систематизувати знання за окремими темами;
- вміння робити обґрунтовані висновки;
- володіння категорійним апаратом;
- вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку;
- самореалізація на практичних (семінарських) заняттях

6.4. Поточне оцінювання та самостійна робота

Поточний контроль та самостійна робота						
Модуль №1			Модуль №2			Сума
T1	T2	T3	T1	T2	T3	
8	8	8	8	8	10	50

6.5 Система оцінювання та вимоги до отримання додаткових балів

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх програмових завдань/залік - 50/100 (на дві під-дисципліни)
Семінарські заняття	Активна робота на кожному практичному занятті оцінюється згідно таблиці оцінювання.
Вимоги до отримання додаткових балів	Оцінюється додатковими 3 балами: <ul style="list-style-type: none"> • якість та оригінальність наведених аргументів, самостійні приклади на задану тематику та свої висновки з кожної теми; • ініціювання дискусії, активна робота під час обговорення; • створення відео-презентацій, надання аудіо-матеріалів за темою заняття
Умови допуску до підсумкового контролю	Всі практичні заняття повинні бути опрацьовані й здобувач повинен отримати за курс не менш 30 балів (за однією під дисципліною), тоді він допускається до здачі заліку. Відсутність студента збудь-яких необ'єктивних причин не може бути виправданням.

Шкала виставлення оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	за умови: повного і глибокого розкриття змісту	зараховано

	матеріалу відповідно до поставленого завдання; усвідомлення значення понять і вільного володіння термінологією; послідовного і логічного викладення матеріалу; застосування при відповіді на питання базових знань з дисципліни; ілюстрування теоретичних положень відповідними прикладами; виявлення високого рівня знань, умінь і навичок з навчального курсу; допущення 1 помилки в тестових завданнях	
74-89	за умови: достатньо повного розкриття змісту матеріалу відповідно до поставленого завдання; розуміння значення спеціальних термінів, але не завжди доцільного їх використання; відсутності суттєвих помилок у викладенні матеріалу; вміння застосовувати при відповіді на питання базових знань з дисципліни; ілюстрування теоретичних положень відповідними прикладами; виявлення достатньо високого рівня знань, умінь і навичок з навчального курсу; допущення 2-3 помилок в тестових завданнях	
60-73	за умови: неточного розкриття змісту матеріалу відповідно до поставленого завдання; розуміння значення спеціальних термінів, але припущення помилок у їх вживанні; припущення суттєвих помилок у викладенні матеріалу; невміння застосовувати при відповіді на питання базових знань з дисциплін; недостатнього ілюстрування теоретичних положень відповідними прикладами; виявлення задовільного рівня знань, умінь і навичок з навчального курсу; допущення 5 і більше помилок в тестових завданнях.	
35-59	ставиться за умови: недостатнього розкриття змісту матеріалу відповідно до поставленого завдання; незнання і нерозуміння спеціальної термінології; припущення суттєвих помилок у виконанні усіх завдань; невміння ілюструвати теоретичні положення відповідними прикладами; невміння застосовувати при відповіді на питання базових знань з дисципліни; пасивність при обговоренні; виявлення незадовільного рівня знань, умінь і навичок з навчального курсу.	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Самостійна робота.

Зміст самостійної роботи здобувачів і методичні вказівки щодо її виконання:

Самостійна робота здобувачів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом навчальної дисципліни, засвоєння знань, надбання вмінь і навичок у позааудиторний час. Самостійна робота здобувача складається з підготовки до практичних (семінарських) занять шляхом виконання усного та письмового завдання:

1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача.

2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої основної та додаткової літератури з питань дисципліни.

3. Систематична підготовка до семінарських занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань).

4. Самостійна підготовка до модульного контролю та заліку.

У процесі підготовки за темами (питаннями), що віднесені для самостійного опрацювання, здобувачам слід звернути особливу увагу на засвоєння зазначених ключових понять та термінів. Обов'язковим вважається ведення здобувачами робочого конспекту, який повинен містити розгорнутий або тезисний огляд питань, що віднесені для самостійного опрацювання, а також визначення ключових понять і термінів.

У процесі вивчення дисципліни для поточного контролю самостійної роботи магістрантів денної форми навчання та якості засвоєння ними матеріалу викладач використовує:

- опитування під час семінарських занять, перевірку робочих конспектів;
- залучення здобувачів до дискусії з теми семінарського заняття з наступною оцінкою ініціативи та здатності до аналізу дискусійних питань;
- проведення поточного та модульного контролю.

Самостійна робота здобувачів заочної форми навчання передбачає самостійне вивчення окремих питань тем за методичними вказівками викладача. Магістранти повинні опрацювати необхідний обсяг навчальної літератури та виконати завдання.

Тематичний план самостійної роботи здобувача

№ з/п	Назва теми/розділу	Форми роботи	Оціночні форми	Графік консультацій
1.1.	Особливості українського менталітету	Реконструктивна	Усне опитування (індивідуальне)	Відповідно до індивідуального розкладу занять, що розміщений на інформаційному стенді
1.2.	Прадавня культура на теренах України	Евристична усна презентація	Співбесіда тестування	Відповідно до індивідуального розкладу занять, що розміщений на інформаційному стенді
1.3	Культура Київської Русі	Евристична	Бліц-опитування (фронтальне)	Відповідно до індивідуального розкладу занять, що розміщений на інформаційному стенді
2.1	Культура України героїчної доби (XIV – XVIII ст.)	евристична	Співбесіда	Відповідно до індивідуального розкладу занять, що розміщений на інформаційному стенді
2.2	Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII – початок XX століття).	Репродуктивна	Термінологічний диктант	Відповідно до індивідуального розкладу занять, що розміщений на інформаційному стенді
2.3.	Основні етапи розвитку української культури у XX- XXI ст.	Реконструктивна	Усне опитування	Відповідно до індивідуального розкладу занять, що розміщений на інформаційному стенді

Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювання першоджерел з дисципліни «Історія української культури». Визначення сутності понять «культура духовна», «матеріальна». Їх взаємодія.
2. Порівняння визначення поняття «культура», «національна культура» різних авторів.

Обґрунтувати особливості та місце національної культури у світовій культурі

3. Розкрити особливості становлення основних етапів розвитку та напрямів української художньої культури
4. Визначити місце української національної культури в світовому та європейському цивілізаційному процесі
5. Підготувати есе на тему: «Масова та елітарна культура України в контексті сучасності»
6. Підготовка культурологічного повідомлення на тему: «Культурні особливості Київської Русі та Галицько-Волинського князівства (XII – початок XIV ст.)».
7. Підготовка культурологічного повідомлення на тему: «Українське бароко як феномен національно-культурної творчості».
8. Підготувати реферат на тему: «Постать Петра Могили у релігійному та культурному житті України».
9. Підготовка культурологічного повідомлення на тему: «Античні традиції в культурному просторі України».
10. Підготовка культурологічного повідомлення: «Григорій Сковорода – геній українського бароко»
11. Підготовка культурологічного повідомлення: «Тарас Шевченко – ідеолог модерної України»
12. Український кінематограф. Постать О. Довженка
13. Підготовка та проведення диспуту на тему: «Мова та культура: проблеми двомовності (білінгвізма) та суржику».
14. Підготовка культурологічного повідомлення на тему: «Зародження, становлення та розвиток українського професійного театру: творчість І. Карпенка-Карого, І. Тобілевича, П. Саксаганського, М. Садовського, М. Заньковецької».
15. Підготувати матеріал до проведення «круглого столу» на тему: «Культурне меценатство в Україні: від І. Мазепи до В. Пінчука»
16. Підготовка культурологічного повідомлення на тему: «Українське образотворче мистецтво: на прикладі творчості М. Тимченко, І. Труша, О. Новаківського, Т. Яблонської, М. Приймаченко, К. Білокур»
17. Підготовка культурологічного повідомлення на тему: «Роль творчої інтелігенції у становленні української національної культури: на прикладі О. Гончара, М. Вінграновського, І. Миколайчука, Б. Ступки»
18. Підготовка культурологічного повідомлення на тему: «Розвиток української культури в діаспорі»

Теми рефератів

1. Поняття національної культури, її особливості та місце у світовій культурі.
2. Феномен української культури: самобутність, провідні тенденції, знаки і символи, європоцентризм.
3. Українська наукова думка про сутність культури та культурно-історичний процес на українських землях.
4. Основні етапи розвитку української культури.
5. Сучасна українська музична культура: напрямки, стилі, музичні інституції, виконавці.
6. Сучасний теле-радіопростір і його вплив на культурну ситуацію в Україні.
7. Модернізм і постмодернізм української культури в контексті світового культурного процесу.
8. Духовна культура як спосіб самореалізації людини феномен національного відродження.
9. Актуальні проблеми розвитку української культури на межі ХХ-ХХІ століть.
10. Вплив Ренесансу, Реформації та Контрреформації на розвиток української культури.
11. Монастирі і Лаври як центри української релігійної духовності.
12. Літературний процес в Україні в добу тоталітаризму.
13. Література доби Київської Русі: «Слово о полку Ігоревім», «Слово про закон і благодать»

митрополита Іларіона, «Повчання Володимира Мономаха»

14. Полемічна література: творчість І. Вишенського, М. Смотрицького.
15. Культура стародавніх слов'ян. Язичницькі вірування.
16. Місце і роль християнства у становленні та розвитку української культури.
17. Українське національне вбрання: регіональні особливості.
18. Освіта та шкільництво в Київській Русі.
19. Братства та їх роль у розвитку української культури.
20. Львівський, Харківський, Київський, Одеський університети як освітньо-наукові центри України.
21. Острозька та Києво-Могилянська академії, їх місце та роль в історії України.
22. Традиційна їжа та харчування українців.
23. Українська кам'яна церковна архітектура: собори Київської Русі, середньовічні храми.
24. Український іконопис Х-XX ст.
25. Українська міфологія та фольклор.
26. Зародження та становлення українського театрального мистецтва.
27. Сучасне українське театральне мистецтво: драматургія, театр, режисура.
28. Початки українського книгодрукування та мистецтво оформлення книги.
29. Українська скульптура: від давнини до сучасності.
30. Українське кіно: творчість О. Довженка, С. Параджанов, Ю. Ілленка.
31. Українське музичне виконавське мистецтво ХХ ст.: Соломія Крушельницька, Іван Козловський, Ніна Матвієнко, Володимир Гришко.

Питання до заліку

(передбачено тестові завдання згідно тематики модулів)

8. Список основної та додаткової літератури.

8.1. Основна:

1. Культурологія: Теорія та історія культури: Навч. посіб. Видання друге, перероблене та доповнене / За ред. І.І.Тюрменко. К.: Центр навч. літератури, 2005. 368 с.
2. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб./ За ред. М.М.Заковича. К.: Знання, 2006. 567 с.
3. Українська художня культура. Навч. посіб./За ред.І.Ф. Ляшенка. К.: Либідь, 2006. 416 с.
- 4.Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 584 с.
5. Шевнюк О.Л. Українська та зарубіжна культура: Навч.посіб. К.: Знання-Прес, 2002. 277 с.
6. Історія української культури: У 5-ти т. /Голов. ред. Патон Б.Є. К.: Наук. думка, 2001.

8.2. Додаткова:

1. Антофійчук В.І. Культурологія. Термінологічний словник: Навчальний посібник. Чернівці: Книги - ХХІ, 2007. 160 с.
2. Енциклопедія Українознавства: Загальна частина: (В 3 т.). Перевидання в Україні. К., 1994.400 с.
3. Енциклопедія Українознавства. Словникова частина: В 10 т./ За ред. д-ра В.Кубійовича. Перевидання в Україні. Львів: В-во НТШ, 1993-1997.
4. Жайворонок В.В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник. К.: Довіра, 2006. 703 с.
5. Дзюба О.М., Павленко Г.І. Літопис найважливіших подій культурного життя в Україні (Х-ХУП ст.): Посібник-довідник. К.: "АртЕк", 1998. 200 с.
6. Корінний М.М., Потапов Г.Г., Шевченко В.С., Короткий термінологічний словник з української та зарубіжної культури. К.: Україна, 2000.

8.3. Інтернет-ресурси:

1. Національна історична бібліотека України [Електронний ресурс]. Електрон. текст. та граф. дані. [К.], 2011. Режим доступу: <http://nibu.kiev.ua/>.
2. Інформаційні ресурси Національної Парламентської бібліотеки України: основний сайт НПБУ (<http://nplu.org/>), сайт Електронної бібліотеки «Культура України» (<http://elib.nplu.org/>)